

Звіт про діяльність Ігоря Кулика на посаді директора Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті з 25 червня 2019 по 24 червня 2024 року

I. Вступ

II. Адміністративно-організаційна робота:

- 1) адміністративно-організаційна робота**
- 2) інформація про звітність**
- 3) використання коштів державного бюджету**
- 4) використання позабюджетних коштів**
- 5) кадрова робота**

III. Нормативно-методична робота

IV. Приміщення:

- 1) реконструкція приміщення по вул. Пухівській, 7**
- 2) тимчасові приміщення**

V. Організація передавання-приймання носіїв архівної інформації репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років

VI. Міжнародна співпраця

VII. Популяризація діяльності ГДА УІНП:

- 1) основні публічні заходи**
- 2) виставкові проєкти**
- 3) організація та участь в конференціях, інших наукових заходах**
- 4) офіційні онлайн-ресурси ГДА УІНП**
- 5) ГДА УІНП у медіа**

I. ВСТУП

Галузевий державний архів Українського інституту національної пам'яті (далі – ГДА УІНП, Архів, Архів національної пам'яті) створено відповідно до статті 12 Закону України «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років». ГДА УІНП утворений постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2016 р. № 1000 «Про створення галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті».

ГДА УІНП є державною архівною установою, що належить до сфери управління Українського інституту національної пам'яті та віднесено до III групи за оплатою праці керівників і спеціалістів.

ГДА УІНП діє на підставі Положення про галузевий державний архів Українського інституту національної пам'яті, затвердженого наказом Міністерства культури України та Міністерства юстиції України від 07.02.2019 № 91/372/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 21 лютого 2019 р. за № 181/33152 (із змінами).

Відповідно до Положення ГДА УІНП має право зберігати носії архівної інформації репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років, носії архівної інформації іноземних спецслужб, структур та діячів українського визвольного руху, документи з різними носіями інформації, що були створені, отримані або перебувають в УІНП (далі – профільні документи).

Основними завданнями ГДА УІНП є:

- 1) забезпечення пошуку, приймання, формування, обліку та зберігання профільних документів, а також використання інформації в них;
- 2) забезпечення права на доступ до інформації, що міститься в профільних документах та довідковому апараті.

Юридична адреса ГДА УІНП: вул. Липська, 16, м. Київ, 01021.

II. АДМІНІСТРАТИВНО-ОРГАНІЗАЦІЙНА, ФІНАНСОВА ТА КАДРОВА РОБОТА

1) АДМІНІСТРАТИВНО-ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

ГДА УІНП розпочав свою роботу у червні 2019 року. 21 червня 2019 року з директором ГДА УІНП був укладений трудовий договір № 1 терміном на 5 років. ГДА УІНП, як окрема юридична особа, зареєстрований в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань 25 червня 2019 року.

Протягом 2019-2024 років команда ГДА УІНП здійснила організаційні заходи щодо створення та забезпечення діяльності: провела реєстрацію в органах казначейської служби (відкриття рахунків, затвердження та погодження кошторису та плану асигнувань) та у відділенні банку; виготовила печатки та штампи; зареєструвалася на електронних майданчиках для проведення електронних закупівель; створила інформаційну картку ГДА УІНП на сайті УІНП у розділі «Установи у сфері управління Інституту»; встановила облік робочого часу та порядок особистого прийому громадян; надала право підпису посадовим особам.

Команда ГДА УІНП затвердила офіційні бланки листів та наказів; номенклатуру справ; розподіл обов'язків керівного складу; посадові обов'язки працівників; положення про структурні підрозділи; перелік індексів керівництва і структурних підрозділів; правила внутрішнього трудового розпорядку; порядок особистого прийому громадян; порядок прийому іноземних делегацій, груп та окремих іноземних громадян; положення про службові відрядження в межах України та за кордон; положення про облікову політику; положення про організацію бухгалтерського обліку; преміювання працівників; тендерний комітет; інструкцію з діловодства; інструкцію з обліку документів.

Щорічно вводилися в дію організаційна структура та штатний розпис, затверджувався річний план роботи.

Укладені колективні договори між адміністрацією та трудовим колективом ГДА УІНП на 2019-2022 та 2022-2025 роки.

ГДА УІНП першим серед галузевих державних архівів впровадив власний логотип та бренд-бук.

Команда ГДА УІНП забезпечила охорону праці: створила службу з охорони праці та затвердила положення про неї; перелік посад працівників з ненормованим робочим днем; перелік професій і посад працівників, які підлягають обов'язковим медичним оглядам; перелік посад працівників, які проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці; перелік посад працівників, яким безкоштовно видається спеціальний одяг, спеціальні засоби та інші засоби індивідуального захисту на робочому місці. Директор і відповідальний співробітник ГДА УІНП пройшли навчання і отримали сертифікати (свідоцтва) з охорони праці та пожежної безпеки. Проводилися первинні та повторні інструктажі працівників Архіву з охорони праці та пожежної безпеки.

Відповідно до частини першої статті 11 Закону України «Про публічні закупівлі» в Архіві призначено уповноваженого з питань організації та проведення спрощених закупівель.

З метою дотримання вимог частини першої статті 13¹ Закону України «Про зачігання корупції» в Архіві визначено уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції.

Команда ГДА УІНП забезпечила матеріально-технічну базу: закупила ноутбуки, стаціонарні комп'ютери, сервер, столи, стільці, будівельні матеріали, архівні безкислотні коробки, металеві стелажі, інші речі для повноцінного функціонування установи. Усе майно, нематеріальні активи та основні засоби оприбутковані та введені в експлуатацію з присвоєнням відповідних інвентарних номерів.

Для удосконалення роботи з документами в Архіві, обміну інформацією через систему взаємодії у 2020 році придбано систему електронного документообігу «АСКОД». Обмін документами з УІНП, Укрдержархівом, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади здійснюється за допомогою системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОВВ).

З метою забезпечення широкого доступу до оцифрованих документів репресивних органів, їх обліку та збереження Архів використовує програмний комплекс ARCHIUM.

На виконання постанов Кабінету Міністрів України, доручень УІНП, інших нормативно-правових актів, пов'язаних з встановленням карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання

поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, видано низку наказів директора Архіву щодо регламентування роботи працівників архіву під час карантину та забезпечене інформування.

Відповідно до Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» та Указу Президента України «Про введення воєнного стану України» видано накази директора Архіву щодо регламентування роботи працівників архіву під час воєнного стану.

Ведеться облік військовозобов'язаних працівників, забезпечене періодичне інформування.

В ГДА УІНП діють два дорадчі органи: Експертно-перевірна комісія та Науково-методична рада.

Положення про Експертно-перевірну комісію ГДА УІНП затверджено наказом Міністерства культури та інформаційної політики України 27.01.2023 № 27, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 лютого 2023 р. за № 271/39327, склад Експертно-перевірної комісії ГДА УІНП затверджено наказом Українського інституту національної пам'яті від 01.05.2023 № 8. Щорічно затверджувався план роботи ЕПК. Проведено три засідання, на яких розглянуто сім питань.

Положення про науково-методичну раду ГДА УІНП затверджено у 2019 році. Фактично науково-методична рада розпочала діяльність в липні 2022 року після затвердження складу та плану роботи. Проведено два засідання науково-методичної ради, на яких було розглянуто п'ять питань.

Працівники Архіву брали участь у засіданнях колегії УІНП, Укрдержархіву, Центральної експертно-перевірної комісії Укрдержархіву, Нормативно-методичної комісії Укрдержархіву, експертно-перевірних комісій Державного архіву м. Києва, Національної академії наук України та Вченої ради Національного музею Голодомору-Геноциду.

2) ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗВІТНІСТЬ

До УІНП Архів щотижнево надає звіти про діяльність установи.

До УІНП Архів щомісячно надає звіти директора Архіву.

До УІНП Архів щорічно надає звіти про діяльність установи.

До УІНП Архів щорічно надає звіт уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції в ГДА УІНП.

До Укрдержархіву щомісячно Архів подає інформацію про відсутність втрат документів Національного архівного фонду та об'єктів нерухомості внаслідок військової агресії росії.

До Укрдержархіву Архів надає паспорт Архіву станом на 01 січня кожного року.

До Укрдержархіву щорічно Архів подає звіти:

- про роботу ГДА УІНП та виконання плану розвитку архівної справи;
- про виконання плану наукової та методичної роботи;
- про виконання плану науково-публікаційної роботи;
- про виконання плану впровадження наукових та методичних розробок;
- про стан і обсяг Національного архівного фонду та інших архівних документів, що зберігаються в архівних підрозділах джерел формування НАФ, архівних установах, заснованими фізичними особами та/або юридичними особами приватного права, приватних архівних зібраннях.

До Укрдержархіву щорічно Архів подає плани:

- розвитку архівної справи;
- наукової та методичної роботи;
- науково-публікаційної роботи;
- впровадження наукових та методичних розробок.

3) ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

ГДА УІНП фінансується з державного бюджету за бюджетною програмою КПКВК 1809020 «Заходи з реалізації державної політики у сфері відновлення та збереження національної пам'яті, забезпечення діяльності Національного

меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції гідності та Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті».

Протягом 2019-2023 років ГДА УІНП використав 31 751 642 грн, з них поточні видатки – 17 939 442 млн грн, капітальні видатки – 13 812 200 млн грн.

Північний офіс Державної аудиторської служби України провів зустрічну перевірку в ГДА УІНП з метою документального та фактичного підтвердження виду, обсягу та якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку Українського інституту національної пам'яті. Довідка від 30.10.2020 № 04-30/508 за результатами зустрічної перевірки директором та головним бухгалтером ГДА УІНП підписана із застереженнями.

Аудиторська група Українського інституту національної пам'яті з 24 квітня по 24 червня 2023 року провела аудит ефективності Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті щодо оцінки діяльності Архіву стосовно вжитих заходів за результатами ревізії, проведеної Рахунковою палатою та управлінням державним майном, правильності та результативності ведення здійснення операцій, пов'язаних з витрачанням фінансових і матеріальних ресурсів за період з 01 січня 2021 року по завершений період 2023 року, за результатами якого складено Аудиторський звіт та висновки від 03 липня 2023 року. На виконання Аудиторського звіту затверджений план заходів.

4) ВИКОРИСТАННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

У зв'язку з повномасштабним вторгненням ГДА УІНП активізував залучення спонсорської допомоги для забезпечення установи необхідним обладнанням.

ГДА УІНП подав заявки “КОМУНІЗМ=РАШИЗМ. Геноцид українців” до Українського культурного фонду в рамках конкурсної програми “Культурна спадщина” лот 3 “Дослідження історико-культурної спадщини України” та грант “Документування війни в Україні”, що фінансується Інститутом гуманітарних досліджень м. Відень (Республіка Австрія), які, на жаль, не були профінансовані.

У травні 2024 року від Дому Європи в рамках програми “Стипендії для випускників 2024” ГДА УІНП отримав грант “Громадянам – вільний онлайн-

доступ до документів репресивних органів СРСР” у сумі 42 387,6 грн для закупівлі сканеру з подальшим оцифруванням архівних документів ГДА УІНП.

Директор ГДА УІНП був членом журі з відбору кандидатів на «Стипендію солідарності у збереженні культурної спадщини України».

ГДА УІНП постійно комунікує з іншими грантовими інституціями на предмет можливого фінансування.

5) КАДРОВА РОБОТА

21 червня 2019 року з директором ГДА УІНП був укладений трудовий договір № 1 строком на 5 років.

Гранична чисельність працівників ГДА УІНП становить 30 одиниць.

Протягом 2019-2024 років прийнято на роботу в ГДА УІНП 20 працівників: у тому числі 8 працівників керівного складу (з них – 3 керівники архіву), 5 – фахівців у сфері архівної справи та діловодства, 7 – спеціалістів наскрізних професій.

Протягом 2019-2024 років звільнено з роботи в ГДА УІНП 10 працівників: в тому числі 4 – керівного складу, (з них – 2 керівники архіву), 3 – фахівці у сфері архівної справи та діловодства, 3 – спеціалісти наскрізних професій.

За цей період переведено на керівні посади три працівники, зокрема 1 (завідувачка відділу) на посаду заступниці директора.

Протягом 2019-2024 років середньорічна кількість фактично працюючих складала 10 осіб.

Працівники ГДА УІНП періодично проходили навчання та стажування.

Для прийняття майже 4 млн справ архівної інформації репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років та забезпечення до них відкритого доступу всіх охочих ГДА УІНП необхідна наявність штату висококваліфікованих спеціалістів, зокрема, архівістів, істориків, реставраторів, програмістів та ін. Водночас, середня заробітна плата працівників ГДА УІНП втричі менша, ніж середня заробітна плата штатних працівників у м. Києві за видом діяльності «мистецтво, спорт», «освіта», а оклади працівників ГДА УІНП

є меншими, ніж встановлена на 2024 рік мінімальна заробітна плата. Це не дає можливості повноцінно укомплектувати штат працівників ГДА УІНП, виконувати на належному рівні та в повному обсязі покладені на ГДА УІНП завдання та функції.

Систематично на сайті Державного центру зайнятості розміщувалася та оновлювалася інформація про вакантні посади ГДА УІНП.

III. НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНА РОБОТА

Протягом 2019-2024 років ГДА УІНП постійно розробляв нові та вдосконалював чинні нормативно-правові акти з питань архівної справи.

Ухвалена постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2021 року № 215 «Про внесення зміни до переліку архівних установ, закладів культури, освітніх та наукових закладів, до яких надсилаються документи та видання у рамках міжнародного обміну, що звільняються від оподаткування митом» відповідно до якої ГДА УІНП звільнений від оподаткування митом як архівна установа, до якої надсилаються документи та видання у рамках міжнародного обміну.

Внесені зміни до Положення про галузевий державний архів Українського інституту національної пам'яті, які були затверджені наказом Міністерства культури та інформаційної політики України і Міністерства юстиції України від 06 серпня 2020 р. № 2009/2656/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 серпня 2020 р. за № 822/35105.

Прийнято наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 27.01.2023 № 27, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 лютого 2023 р. за № 271/39327 «Про затвердження Положення про експертно-перевірну комісію галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті».

Підготовлено проекти постанов Кабінету Міністрів України:

– «Деякі питання оплати праці працівників галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті»;

– «Про внесення зміни до пункту 10 додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 710»;

– «Про внесення зміни до пункту 151 постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 641»;

– «Про внесення змін у додаток до Порядку виплати надбавки за вислугу років працівникам державних і комунальних архівних установ»;

– «Про внесення зміни у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери».

IV. ПРИМІЩЕННЯ

Протягом 2019-2024 років ГДА УІНП отримав три приміщення, які розташовані за адресами: Пухівська 7, Липська 16 та Солом'янська 24. Нежитлові приміщення на Пухівській 7 закріплені на праві оперативного управління за ГДА УІНП, а нежитлові приміщення на Липській 16 та Солом'янській 24 перебувають в оренді терміном на п'ять років.

1) РЕКОНСТРУКЦІЯ ПРИМІЩЕННЯ ПО ВУЛ. ПУХІВСЬКІЙ, 7

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. № 427-р “Про передачу нежитлових приміщень у м. Києві до сфери управління Українського інституту національної пам’яті” до сфери управління Українського інституту національної пам’яті були передані нежитлові приміщення у будівлі (корпус № 5) по вул. Пухівській, 7, у м. Києві загальною площею 11109,9 кв. метра (інвентарний номер 110200000241/0000), що до цього були закріплені на праві господарського відання за Національним банком України.

На виконання вищезазначеного розпорядження Кабінету Міністрів України та наказу Українського інституту національної пам’яті від 05 липня 2019 року № 53-адм «Про організацію приймання-передачі державного майна» з представників Національного банку України, Українського інституту національної пам’яті та Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам’яті була утворена спільна комісія з питань передачі нежитлових приміщень у будівлі (корпус № 5) по вул. Пухівській, 7 у м. Києві

загальною площею 11 109,9 кв м. Відповідно до наказу Українського інституту національної пам'яті від 24 липня 2019 року № 57-адм «Про деякі питання щодо приймання-передачі державного майна» було затверджено акт приймання-передачі вищезазначених нежитлових приміщень. 13 серпня 2019 року зареєстровано право власності Українського інституту національної пам'яті на об'єкт нерухомого майна «нежитлові приміщення у будівлі (корпус № 5) по вул. Пухівській, 7 у м. Києві загальною площею 11 109,9 кв м» та отримано витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності. 05 вересня 2019 року вищезазначені нежитлові приміщення були закріплені на праві оперативного управління за ГДА УІНП та отримано витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права.

ГДА УІНП повідомив про вищезазначену передачу відповідним державним органам: Міністерство фінансів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Фонд державного майна України, Державна фіскальна служба України, Державна служба статистики України. Додатково ГДА УІНП отримав від Фонду державного майна України витяг з Єдиного реєстру об'єктів державної власності щодо нежитлових приміщень у будівлі (корпус № 5) по вул. Пухівській, 7 у м. Києві.

ГДА УІНП провів технічне обстеження зазначених нежитлових приміщень, яким підтверджено можливість розміщення Архіву у зазначеній будівлі при умові проведення реконструкції.

Відповідно до наказу Українського інституту національної пам'яті від 13 вересня 2019 року № 77-адм «Про визначення замовника з розробки проектної документації та проведення реконструкції об'єкту» ГДА УІНП визначений замовником з розробки проектної документації та проведення реконструкції об'єкту «Реконструкція нежитлових приміщень у будівлі (корпус № 5) для розміщення Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті по вул. Пухівській, 7 у м. Києві».

ГДА УІНП здійснив передпроектні роботи з метою визначення техніко-економічних показників, опрацювання технологічної та інженерної характеристики об'єкту, конструкторських пропозицій, розроблення попередніх концептуальних архітектурних пропозицій (форескізів), можливості використання альтернативних джерел енергозабезпечення, розрахунку орієнтовної вартості будівництва.

ГДА УІНП зібрав вихідні дані для проектування – технічні умови на приєднання до мереж тепло-, електро-, водопостачання та водовідведення, телефонізації та радіофікації; інженерно-геодезичні та інженерно-геологічні вишукування, які були планово поновлені в 2021-2022 роках.

Відповідно до результатів тендеру на «Розробку проектної документації стадії «Проект» та стадії «Робоча документація» по об'єкту «Реконструкція нежитлових приміщень у будівлі (корпус № 5) для розміщення Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті по вул. Пухівській, 7 у м. Києві» переможець (товариство з обмеженою відповідальністю «ПК Проектний комплекс») протягом 2019 року розробив проектну документацію стадії «Проект» та «Робоча документація» по об'єкту, на яку в березні 2020 року ГДА УІНП отримав позитивний експертний звіт. Наказом Українського інституту національної пам'яті від 02.04.2020 № 21 затверджено проєкт «Реконструкція нежитлових приміщень у будівлі (корпус № 5) для розміщення Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті по вул. Пухівській, 7 у м. Києві».

Проведено публічну презентацію проєкту реконструкції будівлі Архіву за участі Міністра культури та інформаційної політики України Олександра Ткаченка, Голови Українського інституту національної пам'яті Антона Дробовича, Голови Державної архівної служби України Анатолія Хромова, керівників архівних установ, представників громадськості та засобів масової інформації.

27 липня 2020 року проведено робочу зустріч з активістами, які переймаються долею архітектури бруталізму. Під час зустрічі відбулося ознайомлення активістів із проєктом фасаду будівлі ГДА УІНП на Пухівській, 7. Було домовлено, що впродовж двох місяців активісти вивчать матеріали і нададуть пропозиції щодо конкретних рішень з реконструкції зовнішнього вигляду будівлі Архіву. Упродовж домовленого часу Архів не отримав зазначених пропозицій, хоча його працівниками була засвідчена готовність врахувати пропозиції активістів та за необхідності провести додаткові робочі зустрічі.

Питання реконструкції будівлі ГДА УІНП було включено до Плану пріоритетних дій Уряду на 2021 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 276-р, до Плану заходів щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних

індустрій та туризму, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2021 р. № 84, а також до Національної економічної стратегії на період до 2030 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 р. № 179.

З метою фінансового забезпечення проведення реконструкції ГДА УІНП розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 р. № 1144-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству культури та інформаційної політики на 2021 рік» ГДА УІНП на реконструкцію було передбачено кошти в сумі 34.0 млн. грн.

З метою пошуку генерального підрядника для проведення реконструкції 11 жовтня 2021 року було оголошено процедуру відкритих торгів з публікацією англійською мовою по предмету закупівлі «Реконструкція нежитлових приміщень у будівлі (корпус № 5) для розміщення Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті по вул. Пухівській, 7 у м. Києві». Процедура оскарження в Антимонопольному комітеті України завершилася в січні 2022 року. За результатами розгляду до торгів був допущений лише один учасник, тому закупівля не відбулася.

На даний час ГДА УІНП не набув права постійного користування земельною ділянкою площею 2 363,1 кв м, що знаходиться під нерухомим майном (нежитлові приміщення у будівлі корпус № 5), земельна ділянка не зареєстрована у Державному земельному кадастрі, а тому ГДА УІНП не має права встановлювати огорожу на земельній ділянці – режимному об'єкті, що належить Національному банку України. У зв'язку з цим, працівники та відвідувачі ГДА УІНП користуються пропускними системами Національного банку України, що призвело у вересні 2021 року до блокування працівниками охорони Банкотно-монетного двору Національного банку України проходу працівників і відвідувачів до приміщень архіву. Зазначена конфліктна ситуація 22 вересня 2021 року була оперативно вирішена шляхом укладання з Національним банком України Тимчасового переліку заходів з організації проходу через територію другої режимної зони Банкотно-монетного двору Національного банку України (м. Київ, вул. Пухівська, 7) працівників і відвідувачів інших суб'єктів господарювання.

У зв'язку з набуттям ГДА УІНП права на нерухоме майно, розташованого на земельній ділянці за адресою: Київ, вул. Пухівська, 7, протягом 2019-2024 років спільно з представниками Національного банку України та Київської

міської державної адміністрації здійснюються заходи щодо поділу та виокремлення частини земельної ділянки (кадастровий номер 8000000000:62:016:0001), передачі її для обслуговування будівлі ГДА УІНП та подальшої реєстрації за ГДА УІНП на праві постійного користування для розміщення Галузевого державного архіву Українського інституту національної пам'яті по вул. Пухівській, 7 (корпус № 5).

Прийнято розпорядження Київської міської державної адміністрації від 10.08.2021 № 1739 «Про затвердження технічної документації із землеустрою щодо поділу земельної ділянки Національного банку України для розміщення потужностей під виробництво та зберігання грошей на вул. Пухівській, 7 у Деснянському районі м. Києва (кадастровий номер 8000000000:62:016:0001)».

До Департаменту земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) направлено документи з метою підготовки розпорядження Київської міської державної адміністрації про припинення права Національного банку України на користування зазначеною земельною ділянкою та надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки із зміною її цільового призначення для будівництва та обслуговування будівель закладів культурно-просвітницького обслуговування.

У рамках Плану відновлення України Архів підготував національний проект «Реконструкція приміщення ГДА УІНП».

2) ТИМЧАСОВІ ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ РОБОЧИХ КАБІНЕТІВ, ЧИТАЛЬНИХ ЗАЛІВ ТА АРХІВОСХОВИЩ

ГДА УІНП отримав в оренду два тимчасові приміщення на Липській 16 та Солом'янській 24 терміном на п'ять років.

02 серпня 2023 року підписано договір № 3762 з комунальним підприємством «Київжитлоспецексплуатація» на оренду нежитлових приміщень комунальної форми власності загальною площею 68,4 кв м за адресою м. Київ, вул. Липська, 16 А для розміщення архівосховища, читальної зали та робочих кабінетів для працівників ГДА УІНП. Проведено поточний ремонт приміщення, встановлені відеонагляд, пожежна та охоронна сигналізація. Архівосховища обладнані металевими стелажми та коробками для справ з безкислотного картону. Підписано договори з комунальним підприємством

«Київжитлоспецексплуатація» про відшкодування вартості послуг з розподілу теплоенергії, розрахункового обслуговування за спожиту теплову енергію, технічного обслуговування системи тепlopостачання і теплоспоживання та про компенсацію витрат за користування земельною ділянкою нежилих приміщень, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва.

25 березня 2024 року підписано договір № 9561 з Дирекцією з експлуатації комплексу споруд центральних державних архівних установ України та Регіональним відділенням Фонду державного майна по місту Києву на оренду нежитлових приміщень державної форми власності загальною площею 162,2 кв м за адресою м. Київ, вул. Солом'янська, 24 для розміщення архівосховищ, читальної зали та робочих кабінетів для працівників ГДА УІНП. Триває поточний ремонт приміщення, який має завершитися до кінця 2024 року.

V. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРИЙМАННЯ-ПЕРЕДАВАННЯ НОСІЇВ АРХІВНОЇ ІНФОРМАЦІЇ РЕПРЕСИВНИХ ОРГАНІВ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ 1917-1991 РОКІВ

Відповідно до законів України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» та «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917 – 1991 років» архівні документи (носії архівної інформації) репресивних органів належать державі і передаються на зберігання до ГДА УІНП.

З метою забезпечення відкритості архівної інформації репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років та виконання зазначених законів, ГДА УІНП повинен в короткі терміни прийняти від Міністерства внутрішніх справ, Міністерства оборони, Міністерства юстиції, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Генеральної прокуратури, Державної судової адміністрації, Державної пенітенціарної служби, Адміністрації Державної прикордонної служби носії архівної інформації репресивних органів і забезпечити до них відкритий доступ.

На виконання частини 4 розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років» та з метою підготовки передачі носіїв архівної інформації репресивних органів за 1917-1991 роки від розпорядників архівної інформації до ГДА УІНП розпорядниками архівної інформації було

проведено ревізію носіїв архівної інформації репресивних органів за 1917-1991 роки. За результатами аналізу проведеної ревізії розпорядники архівної інформації на першому етапі повинні передати до ГДА УІНП 1 595 822 справи.

Для обміну досвідом щодо підготовки та практичної реалізації передачі носіїв архівної інформації репресивних органів до ГДА УІНП, забезпечення до них доступу ГДА УІНП провів зустріч з колишнім керівником Архіву Інституту національної пам'яті (Польща) Рафалом Леськевічем та першим директором Інституту досліджень тоталітарних режимів (Чехія) Павелом Жачеком.

Працівники ГДА УІНП співпрацюють з керівництвом та безпосередньо працівниками галузевих державних архівів Міністерства внутрішніх справ, Міністерства оборони, Міністерства юстиції, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Генеральної прокуратури, Державної судової адміністрації, Державної пенітенціарної служби, Адміністрації Державної прикордонної служби, що є нині розпорядниками такої архівної інформації. Робота спрямована на формування фондів Архіву і сфокусована на проблемі вивчення стану підготовки документів репресивних органів та довідкового апарату до них у різних регіонах України.

Впродовж 2021-2024 років працівники ГДА УІНП здійснили низку заходів з організації відвідування місць зберігання документів і проведення робочих нарад з працівниками архівних підрозділів установ-розпорядників інформації репресивних органів – обласних управлінь СБУ, ГУНП (ліквідаційних комісій управлінь МВС України), прокуратур областей. Оскільки обласні прокуратури є джерелами комплектування державних архівів областей, то для уточнення обсягів переданих документів було відвідано деякі з них.

ГДА УІНП організував відрядження до 14 обласних центрів: Луцьк, Одеса, Полтава, Хмельницький, Черкаси, Чернігів, Дніпро, Житомир, Івано-Франківськ, Кропивницький, Львів, Тернопіль, Ужгород, Чернівці.

Загалом відвідано та проведено робочі зустрічі, наради з працівниками архівних підрозділів 29 установ:

– 9 управлінь СБУ, зокрема у Дніпропетровській, Волинській, Одеській, Полтавській, Чернігівській, Івано-Франківській, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях;

– 13 управлінь Національної поліції (ліквідаційних комісій управлінь МВС), зокрема у Дніпропетровській, Волинській, Київській, Одеській,

Полтавській, Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській, Закарпатській, Івано-Франківській, Львівській, Тернопільській та Чернівецькій областях;

– 6 прокуратур Волинської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Хмельницької, Чернігівської та Чернівецької областей;

– Спеціалізованої прокуратури у військовій і оборонній справі Південного округу (м. Одеса).

Отримано відмову у відвідуванні підрозділів у зв'язку з воєнним станом:

– 5 управлінь СБУ, зокрема у Вінницькій, Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській та Хмельницькій областях;

– 2 управлінь Національної поліції (ліквідаційних комісій управлінь МВС), зокрема у Вінницькій та Дніпропетровській областях.

Під час робочих зустрічей уточнювався кількісний та видовий склад документів репресивних органів, яку зберігають установи-розпорядники інформації, ступінь підготовки довідкового апарату та самих документів до передавання до ГДА УІНП, специфіку перевезення документів різних відомств, ступінь підготовки списків фондів, що підлягають передаванню до ГДА УІНП в повному обсязі, та архівних фондів, з яких вилучаються для передавання окремі справи. Також у фокусі уваги працівників ГДА УІНП перебувало питання забезпечення фізичної збереженості документів установами-розпорядниками інформації при передаванні (види тари, способи переміщення, ступінь збереженості).

Питання передавання носіїв архівної інформації репресивних органів до ГДА УІНП обговорювалось у вересні 2020 року на засіданні колегії Державної архівної служби України у рамках розгляду питання про організацію роботи галузевих державних архівів. Рішенням колегії Укрдержархіву керівникам галузевих державних архівів, що зберігають носії архівної інформації репресивних органів, дано доручення протягом 2020-2021 років забезпечити підготовку списків фондів і справ, які підлягають передаванню до ГДА УІНП.

З метою контролю за процесом підготовки установами-розпорядниками документів репресивних органів до передавання в ГДА УІНП надіслано запит до Державної архівної служби України щодо виконання пункту 2 рішення колегії Укрдержархіву від 23.09.2020 № 2/2 та листа від 10.06.2021 № 3478/2.01-19/0 (інформування про стан підготовки списків фондів, що в подальшому

підлягатимуть передаванню до ГДА УІНП). Таку інформацію до Укрдержархіву надіслало 8 галузевих державних архівів: Державної служби спецзв'язку та захисту інформації України, Державної прикордонної служби, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства закордонних справ України, ДУ «Генеральна дирекція державної кримінально-виконавчої служби України» Міністерства юстиції України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України та Управління державної охорони України.

На жаль, встановлено повну відсутність роботи щодо підготовки списків для передавання, робота з підготовки описів на документи за 1917-1991 роки призупинена. Стан підготовки довідкового апарату у вигляді описів, за якими буде здійснюватися передавання, різний, але повної готовності немає в жодному підрозділі. З введенням воєнного стану в Україні доступ до документів у читальних залах припинився через статус «режимного об'єкта».

Спільно із Галузевим державним архівом Служби безпеки України та Центром досліджень визвольного руху Архівом в мережі інтернет оприлюднено 5 підбірок документів: «Створення Організації Об'єднаних Націй (ООН) та членство УРСР в ООН», «Василь Галаса (1920-2002), політичний та військовий діяч, полковник УПА», «Голодомор 1932-1933 років», «Ірина Стасів-Калинець (1940-2012), письменниця, філолог, правозахисниця, політв'язень радянського режиму, народний депутат України першого скликання», «Микола Руденко (1920-2004), письменник, філософ, правозахисник, політв'язень радянського режиму, член-засновник Української гельсінської групи, Герой України». У рамках партнерського проєкту Архіву з Центром досліджень визвольного руху та Галузевим державним архівом СБУ оцифровано та опубліковано на сайті Електронного архіву визвольного руху онлайн колекцію документів про репресії проти осіб, які забезпечували перепис населення у 1937 році (після Голодомору 1932-1933 років).

В лютому 2024 року Архів національної пам'яті отримав перші справи репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років. 1076 справ за 1938–1991 роки прокуратури Одеського військового округу віднині зберігаються в Архіві національної пам'яті. Архівні справи охоплюють територію Автономної Республіки Крим, Одеської, Миколаївської, Херсонської, Запорізької, Кіровоградської, Дніпропетровської областей та Республіки Молдова. До цього архівні справи зберігалися у Спеціалізованій прокуратурі у сфері оборони Південного регіону. Основу документів становлять кримінальні справи та наглядові провадження за кримінальними справами, нагляд за

розслідуванням яких та підтримання державного обвинувачення здійснювали прокурори військового округу. Окрім того, у фонді зберігається справа за 1963–1965 роки щодо наглядового провадження за фактом виявлення листівок антирадянського змісту. На документи прокуратури Одеського військового округу укладено опис.

Найближчим часом Архів отримає архівні справи з інших прокуратур та перші документи з галузевих державних архівів.

VII. МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

ГДА УІНП протягом 2019-2024 років проводив активну міжнародну діяльність.

ГДА УІНП став членом Платформи європейської пам'яті та сумління, а також Європейської мережі офіційних органів, які зберігають справи секретної поліції. Представники ГДА УІНП увійшли до складу робочої групи «Освіта та музеї» Платформи європейської пам'яті та сумління і взяли участь в міжнародному форумі «Пам'ять та майбутнє» (м. Вроцлав, Республіка Польща).

ГДА УІНП бере участь у щорічних засіданнях вищезазначених міжнародних інституцій.

ГДА УІНП протягом 2019-2024 років уклав договори про співпрацю з 11 аналогічними закордонними установами:

– Меморандум про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті, Латвійським університетом і Центром громадської пам'яті;

– Договір про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті та Центром вивчення геноциду та опору жителів Литви;

– Договір про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті та Литовським спеціальним архівом;

– Меморандум про співпрацю між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті, Міністерством юстиції Латвійської Республіки та Центром громадської пам'яті;

– Договір про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті та Національним архівом Естонії;

– Меморандум про взаєморозуміння між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті та Національним архівним агентством Республіки Молдова;

– Договір про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті та Естонським інститутом історичної пам'яті;

– Договір про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті та Національним архівом Латвії;

– Договір про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті, Архівом служб державної безпеки Республіки Чехія та Інститутом дослідження тоталітарних режимів;

– Договір про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті та Комісією з відкриття документів і оголошення про належність болгарських громадян до державної безпеки і розвідувальної служби Болгарської народної армії;

– Договір про співробітництво між Галузевим державним архівом Українського інституту національної пам'яті та Історичним архівом державної безпеки Угорщини.

Команда ГДА УІНП періодично проводить двосторонні зустрічі з міжнародними партнерами.

Підготовлено проєкт договору про співпрацю між ГДА УІНП з Аналітичним центром «Поліс Азія» (Республіка Киргизстан), Інститутом історії України НАН України, державними архівами Одеської та Херсонської областей.

Отримано згоду від президента Національної ради з вивчення архівів Секурітате (Румунія) про підписання Угоди про співробітництво між Національною радою з вивчення архівів Секурітате та ГДА УІНП.

Надіслано пропозиції щодо співпраці з Архівом Академії Міністерства внутрішніх справ Грузії.

ГДА УІНП періодично проводить зустрічі з міжнародними партнерами, інформує їх про свою діяльність та заплановані заходи до пам'ятних дат.

Керівництво ГДА УІНП перебувало у відрядженні у містах Будапешт (Угорщина), Варшава (Польща), Таллінн та Тарту (Естонія), Берлін (Німеччина). Під час візиту опрацьовано досвід відповідних архівів щодо організації будівництва, облаштування приміщень, організації переміщення та приймання документів репресивних органів, забезпечення до них доступу, оцифрування документів. Були оглянуті архівосховища, ознайомлено з роботою читальних залів, реставраційних майстерень, лабораторій оцифрування.

З метою обміну досвідом до Національного архіву в Кракові (Республіка Польща) надіслано лист з пропозицією про відвідання даної архівної установи керівництвом ГДА УІНП.

25-27 серпня 2021 року ГДА УІНП з робочим візитом відвідали парламентський секретар Міністерства культури Латвійської Республіки Янсонс Рітварс, директор Національного архіву Латвії Спруджа Мара, заступник директора зазначеного архіву Слайдіня Інгуна та старший експерт архіву Зелменіс Гінтс. У рамках візиту 26 серпня 2021 р. проведено круглий стіл на тему «Доступ до документів репресивних органів в Україні та Латвії» за участі Голови УІНП, Голови Укрдержархіву, керівників центральних і галузевих державних архівів, представників наукової спільноти та громадськості.

На запит Архіву Республіки Словенія надіслано лист щодо законодавчих вимог з питань передавання та доступу до таємної інформації в Україні.

З метою налагодження міжнародної співпраці та участі у спільних проєктах проведено зустріч з представниками Аналітичного центру «Поліс Азія» Республіки Киргизстан (дослідницький майданчик «Есімде») та спільний брифінг «Пам'ять про репресії: досвід Киргизстану та України» за участі представників громадської організації «Есімде» (Республіка Киргизстан), які перебували в Україні з метою вивчення питання депортації киргизів до південних регіонів України в 30-і роки ХХ століття.

У рамках міжнародних проєктів команда ГДА УІНП взяли участь у наступних заходах:

– міжнародній конференції «Гібридна війна Росії проти демократичного світу. Виклик для європейської політики пам'яті» (м. Прага, Чеська Республіка);

– міжнародній конференції «Незалежність. Архів. Прогноз. Україна в 1991-2021 рр. і далі», організований Асоціацією українознавства Австралії та Нової Зеландії;

– міжнародній конференції «Робота з наслідками окупації 2 – комунізм і рашизм» (м. Рига, Латвійська Республіка);

– міжнародній конференції «Пам'ять як ключ до розуміння сьогодення. Успішна та комплексна історична політика в контексті врегулювання тоталітарних злочинів» (м. Варшава, Республіка Польща);

– міжнародній конференції «Мова і влада» (м. Рига, Латвійська Республіка).

В приміщенні Українського кризового медіа-центру Архів організував дискусію «3-D Європейський шлях України та Молдови: деколонізація, деколонізація, доступ до архівів», у якій взяли участь директор ГДА УІНП Ігор Кулик, директор Національного архівного агентства Республіки Молдова Ігор Кашу та Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Молдова в Україні Валеріу Ківерь.

У збірнику матеріалів міжнародного круглого столу «Критерії досліджень масштабів політичних репресій: вітчизняний та зарубіжний досвід», який вийшов друком в Республіці Казахстан, опубліковано доповідь директора ГДА УІНП на цьому круглому столі на тему «Досвід України в наданні доступу до документів (архівної інформації) репресивних органів». Зазначений збірник презентовано на міжнародному форумі Асоціації народів Казахстану «Пам'ять в ім'я майбутнього» (м. Аркалик, Республіка Казахстан).

ГДА УІНП виступив одним із ініціаторів висунення українського журналіста Дмитра Хилюка, якого було захоплено російськими військами під час окупації Київщини і вивезено до росії, на присудження премії Платформи європейської пам'яті та сумління, як особи, що на сьогодні бореться проти тоталітаризму, за ідеали демократії, основні права та свободи людини, верховенства права.

На зустрічі з Президентом Латвійської Республіки (2019-2023 рр.) Егілсом Левітсом директор ГДА УІНП розповів про діяльність ГДА УІНП,

декомунізацію, деколонізацію, реабілітацію в Україні, створення різноманітних виставок, інформаційних матеріалів для різних цільових аудиторій.

VIII. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ

1) ОСНОВНІ ПУБЛІЧНІ ЗАХОДИ

Першим публічним заходом ГДА УІНП стала 24 червня 2019 року прес-конференція для ознайомлення журналістів із приміщенням ГДА УІНП «Таємні архіви радянських спецслужб переїдуть до спеціального Архіву».

З метою надання консультацій та супроводу людей, які хочуть дізнатися долю репресованих родичів або осіб, які пропали безвісти у 1917-1991 роках, з травня 2020 року при Архіві діє Сервіс з пошуку інформації про репресованих.

За час роботи до ГДА УІНП через офіційні електронні пошти, веб-сайт, Фейсбук– та Інстаграм-сторінки, мобільний та стаціонарний телефони звернулося 2599 громадян. Переважну кількість заявників складають громадяни України. Звернення також надходили від громадян Австралії, Бельгії, Білорусі, Ізраїлю, Іспанії, Казахстану, Киргизстану, Литви, Молдови, Німеччини, Росії.

Одним із важливих напрямків зовнішньої комунікаційної діяльності ГДА УІНП є розгляд звернень громадян, у тому числі зарубіжних країн, які звернулися до Архіву за допомогою електронної пошти, соціальної мережі Фейсбук та надання їм рекомендацій щодо пошуку інформації про репресованих осіб.

З метою удосконалення роботи команда ГДА УІНП до Дня пам'яті жертв політичних репресій минулого року запустила спеціальну програму, за допомогою якої громадянин має можливість надіслати звернення з пошуку інформації про репресованого відразу в усі українські архіви, де можуть міститися такі відомості. Завдяки спеціальній формі після заповнення відповідних полів з інформацією про репресовану комуністичним тоталітарним режимом особу, система автоматично надсилає звернення зразу у декілька архівів, обраних заявником у відповідних полях форми. Форма для заповнення відомостей розміщена на вебсайті ГДА УІНП у спеціальному розділі: Сервіс «Пошук інформації про репресованого в архівах». За 13 місяців послугами Сервісу скористалися 414 заявників. Люди шукали інформацію про 630

репресованих громадян та направили 2 446 звернень у різні архіви. За цей час найбільше звернень прогнозовано надійшло до галузевих державних архівів: Служби безпеки України – 491 та Міністерства внутрішніх справ України – 456. До державних архівів областей звернулося 770 осіб, до ліквідаційних комісій УМВС в областях – 729 громадян. У першу трійку за кількістю звернень увійшли державні архіви та ліквідаційні комісії УМВС (головні управління Національної поліції) у Київській, Вінницькій та Дніпропетровській областях – від півсотні до майже ста звернень.

Спільно із відеопродакшеном «Диваки» створено п'ять освітніх роликів ГДА УІНП про алгоритми пошуку інформації про репресованих в Інтернеті та архівах (українською та англійською мовами).

14 травня 2021 року на базі «Освіторія ХАБ» проведено презентацію зазначених відеороликів. Спікерами презентації були Ігор Кулик, директор ГДА УІНП; Андрій Когут, директор Галузевого державного архіву СБУ; Олег Бажан, старший науковий співробітник відділу історії державного терору радянської доби Інституту історії України НАН України.

Протягом 2019-2024 років команда ГДА УІНП провела понад 25 майстер-класів «Як шукати репресованих родичів? Презентація просвітницьких роликів Архіву національної пам'яті»: з них в Києві на базі «Освіторія ХАБ» та мистецько-гастрономічного простору «Остання Барикада», 9 обласних центрах (Херсон, Харків, Дніпро, Одеса, Полтава, Вінниця, Черкаси, Хмельницький, Кропивницький), в інших населених пунктах (Бахмут, Добропілля, Дружківка, Краматорськ, Мирноград, Слов'янськ Донецької області, Старобільськ, Щастя, Станиця Луганська Луганської області, Заліщики Тернопільської області, Козельщина Полтавської області), а також онлайн.

З метою інформування громадськості про свою діяльність та плани Архів протягом 2020-2024 років провів 18 екскурсій приміщенням на Пухівській, 7, які відвідало орієнтовно 500 осіб (представників державних установ і громадських організацій, студентської та учнівської молоді, засобів масової інформації, науковців-істориків тощо).

З планами реконструкції будівлі ГДА УІНП та подальшого його функціонування безпосередньо на Пухівській, 7 ознайомилися народні депутати України Ганна Бондар (фракція політичної партії «Слуга народу»), Юлія Клименко (фракція політичної партії «Голос»), Ігор Гузь (депутатська група «Партія «За майбутнє»).

20 жовтня 2021 року у стінах Верховної Ради України за участю народних депутатів Володимира В'ятровича, Миколи Княжицького, Софії Федини (фракція політичної партії "Європейська солідарність"), Ігоря Гузя, Ірини Констанкевич (депутатська група «Партія «За майбутнє») відбулося обговорення щодо збільшення фінансування реконструкції будівлі по вул. Пухівській, 7.

Архів підготував ролик-привітання з Міжнародним днем архівів 25 червня, відеозвіт із презентації проєкту реконструкції ГДА УІНП та відеозвіт про роботу у 2020 році.

Архів національної пам'яті організував екскурсію для учнів школи "КІТЕРРА". Директор Архіву Ігор Кулик розповів школярам про покликання та мету інституції. Водночас діти досліджували архівну та історичну тему за допомогою цікавого інтерактиву: учням було надано копії справ на репресованих комуністичним тоталітарним режимом, з якими вони працювали як історики-дослідники або як журналісти.

Архів спільно з Центром досліджень визвольного руху та ГДА СБУ виступив партнером заходів Національного музею Революції гідності, приурочених до відзначення 30-річчя Революції на граніті.

ГДА УІНП спільно з Музеєм видатних діячів української культури виступив співорганізатором круглого столу «Комунізм = Рашизм».

Директор ГДА УІНП у рамках проведення круглого столу взяв участь в дискусії під час презентації соціологічного опитування та наукового дослідження про генерала УПА «Справа Шухевича», підготовленого Центром дослідження визвольного руху, Українським інститутом національної пам'яті та Фондом «Демократичні ініціативи».

У рамках відкриття виставки «Комунізм=Рашизм» в Центрі імені митрополита Андрея Шептицького Українського католицького університету відбулася дискусія щодо паралелей між злочинами СРСР та сучасної росії, функціонування архівів у часі війни та допомоги молодим дослідникам з вирішення їхніх запитів. Учасниками дискусії були директор ГДА УІНП Ігор Кулик, проректор Українського католицького університету з зовнішніх зв'язків Олег Турій та кандидат історичних наук, старший викладач кафедри нової та новітньої історії України Українського католицького університету Василь Стефанів. Під час дискусії було представлено цикл освітніх роликів «Як знайти інформацію про репресованих родичів».

Директор ГДА УІНП як спікер взяв участь у публічній дискусії «Чорнобиль: річниця трагедії і нове значення в контексті протистояння з РФ».

У рамках проекту Агентства з розвитку приватної ініціативи «Адвокати спадщини: підтримка і просування місцевих ініціативних груп молоді» під час проведення Літньої молодіжної школи «Прилука-2023», організованої БО «Мистецькі барви» у партнерстві з Прилуцьким краєзнавчим музеєм ім. В.І. Маслова та Всеукраїнською мережею ОГС GOHeritage за співфінансування Національного фонду на підтримку демократії відбулася зустріч з директором ГДА УІНП на тему «Декомунізація, дерусифікація – поняття, значимість, розуміння».

Директор ГДА УІНП узяв участь у дискусії «Перемога над нацизмом: чи оцінений внесок українців?», під час якої обговорено міфи про німецько-радянську війну та їх спростування, внесок українців в розгром нацистів на фронтах Другої світової війни.

До Дня пам'яті та примирення колектив ГДА УІНП провів дискусію з учнями 9-11 класів «Київського ліцею бізнесу», під час якої її учасники дискутували про основні міфи Другої світової війни, обговорювали ключові дати та події, провели паралелі з сучасною російсько-українською війною.

ГДА УІНП взяв участь у Міжнародному форумі з безпеки культурної спадщини «Війна в Україні: битва за культуру».

ГДА УІНП став партнером шостого Фестивалю думок, організатором якого виступив Благодійний фонд «Восток-SOS». Під час заходу, модератором якого була завідувач відділу ГДА УІНП, за участі науковців і громадськості відбулася онлайн-дискусія «Чому після Пушкіна приходять «пушки». Спікерами дискусії були: Ігор Кулик – директор ГДА УІНП; Ірина Рева – науковий співробітник Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д.І. Яворницького, кандидат історичних наук; Мар'ян Мудрий – доцент кафедри новітньої історії Львівського національного університету ім. І. Франка, кандидат історичних наук; Владлен Мараєв – провідний науковий співробітник Науково-дослідного центру гуманітарних проблем Збройних Сил України, кандидат історичних наук.

На запрошення Секретаріату Кабінету Міністрів України 23 вересня 2021 року ГДА УІНП взяв участь у дружній зустрічі «Партнерство "Відкритий Уряд": 10 років разом». Архів відзначено нагородою Ініціатива «Партнерство

"Відкритий Уряд"» в Україні у сфері відкриття доступу до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років.

ГДА УІНП підписав Угоду про створення Української коаліції пам'яті, ініціатором якої є Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності. В коаліцію увійшли Національний музей історії України у Другій світовій війні, Національний музей Голодомору-геноциду, Центр досліджень визвольного руху, Меморіальний заповідник «Биківнянські могили», Український центр вивчення історії Голокосту, Національний музей мистецтв імені Богдана і Варвари Ханенків.

Спільно з Громадською організацією «Залізнична спадщина України» Архівом розпочато новий дослідницький проєкт щодо досліджень біографій репресованих працівників залізниць та історій підприємств: депо, дистанцій колії чи зв'язку, майстерень, станцій тощо.

Зважаючи на суспільно-політичну значимість висвітлення історії України у вітчизняних та міжнародних медіа, потребу у ґрунтовних фахових дослідженнях проблеми депортації українців у період російсько-української війни, висвітлення історичного контексту депортаційних процесів, аналіз та оцінку злочинів російської федерації відповідно до міжнародного права підписано Меморандум про співпрацю між ГДА УІНП та Міжнародним об'єднанням комунікаціоністів «ПІАР АРМІ».

ГДА УІНП видав інформаційний буклет.

Інші основні заходи:

– історична панель в рамках West Media Forum (м. Луцьк) із темою «Донесення історичної правди: без архівів місія нездійсненна?»;

– семінар «Відкриті архіви для молодих науковців» (м. Львів), де ознайомилися з досвідом роботи з першоджерелами та питаннями реставрації пошкоджених документів;

– відкриття фотодокументальної виставки «Розстріляна еліта: Биківнянський вимір» (м. Київ);

– фестиваль «З країни в Україну» (Херсон, Донецька та Луганська області);

– фестиваль «Вільний духом. Пам'яті Ореста Квача» (м. Заліщики Тернопільської області);

– вебінар «Бути & пам'ятати: пам'ять як інструмент національної безпеки. Актуальні теми та акценти для бібліотечної практики» та конференції «Радянське «я» і радянське «ми» між ідеологією і реальністю» (у форматі он-лайн);

– міжнародний круглий стіл «Критерії досліджень масштабів політичних репресій: вітчизняний та зарубіжний досвід», м. Нур-Султан, Республіка Казахстан (у форматі он-лайн);

– у благодійному фестивалі «Legio Historica 7»;

– у засіданні Експертної ради Стипендії солідарності у збереженні культурної спадщини України, заснованій низкою міжнародних організацій і фондів (Europa Nostra, Global Heritage Fund та ALIPH Foundation) та Штабом порятунку спадщини України;

– в онлайн-нетворкінговій подорожі до України в рамках проекту Лабораторія культурної трансформації, що реалізується Goethe-Institut в Україні в партнерстві з Міністерством культури та інформаційної політики України й фінансується ЄС за програмою House of Europe;

– в дискусії «Стратити не можна помилувати: як бути з радянським минулим та спадком» в рамках Лабораторії культурної трансформації;

– в онлайн-дискусії «Як відкритий доступ до архівів КГБ в Україні може змінити «пострадянські студії»?», присвяченій питанням доступу до найбільшого відкритого архіву КГБ та використанню цього доступу для «деколонізації» галузі (організатори: Фонд Президента України з підтримки освіти, науки та спорту, Фонд Фрідріха Науманна за свободу в Україні, Історичний факультет Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Галузевий державний архів СБУ, UA-UK Academic Diaspora Network, Центр політичних студій та аналітики «Ейдос», 15.11.2023, zoom-формат);

– прямий ефір «Як цікаво розповідати про історію у соцмережах» (на запрошення Інстаграм-акаунту «Публічна історія»;

– в заходах “Хататон 4.0: Ukraine Heritage Edition” та “Хататон 5.0: спадщина, стійкість, інновації”, які реалізовувалися у співпраці з House of Europe, Goethe-Institut в Україні та Digitizing.Space за підтримки Європейського Союзу.

2) ВИСТАВКОВІ ПРОЄКТИ

Архів національної пам'яті виступив (спів)організатором 10 виставкових проєктів.

1. В 2022 році Архів національної пам'яті підготував фотодокументальну виставку «Комунізм = Рашизм», у якій висвітлено трагічні долі 13 українців, репресованих комуністичним тоталітарним режимом у ХХ столітті та постраждалих під час військової агресії російської федерації проти України у ХХІ столітті. Виставка наочно демонструє, що криваві методи росії щодо знищення українців протягом століття не змінилися і що незасуджені злочини комунізму обернулися для України новою війною, у якій ми знову виборюємо свою територію, ідентичність, мову та культуру.

Відкриття виставки відбулося 15 червня 2022 року на Михайлівській площі у Києві. У відкритті виставки взяли участь та виступили Олександр Ткаченко – Міністр культури та інформаційної політики, Максим Потураєв – голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики, Максим Ярмистий – в.о. Голови Українського інституту національної пам'яті, Нана Яремич – донька Наталії Косової, директорки загальноосвітньої санаторної школи у м. Генічеськ Херсонської області, яка загинула у перший день війни під час обстрілу міста російськими військами.

Протягом 2019-2024 років виставка була розміщена у понад 50 локаціях:

- в Києві (Михайлівська площа та парк “Перемога”);
- в 19 обласних центрах: Чернігів, Полтава, Дніпро, Івано-Франківськ, Житомир, Запоріжжя, Кропивницький, Луцьк, Львів, Одеса, Рівне, Тернопіль, Ужгород, Чернівці, Вінниця, Черкаси, Хмельницький, Миколаїв, Херсон;
- в 16 інших населених пунктах: Бровари (Київська область); Кам'янець-Подільський (Хмельницька область); Ніжин, Прилуки та Мена (Чернігівська область); Горішні Плавні, Миргород та Кременчук (Полтавська область); Олександрія та Бобринець (Кіровоградська область); Кривий Ріг (Дніпропетровська область); Турійськ та Радовичі (Волинська область), Ізмаїл, Татарбурнари (Одеська область); Умань (Черкаська область);

– у 14 навчальних закладах: Національний університет оборони України, Національна академія Служби безпеки України, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, приватний вищий навчальний заклад «Київський медичний університет», Університет «Крок», середня школа № 42 (Київ); Луганський обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою (Березань Київської області); Центр імені митрополита Андрея Шептицького Українського католицького університету (Львів); Запорізький січовий колегіум-інтернат, Хортицький академічний ліцей (Запоріжжя); Ізмаїльський державний гуманітарний університет, Дунайський центр професійної освіти (Ізмаїл Одеської області); Болградська гімназія імені Г.С.Раковського (Болград Одеської області); Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (Умань Черкаської області).

Крім цього, виставка експонувалася під час проведення всеукраїнського з'їзду Національної скаутської організації України «Пласт» (Київ).

На відкритті виставки у м. Ужгород (Закарпатська область) були присутні члени делегації краю Пардубіце (Чеська Республіка) на чолі з гетьманом Мартіном Нетоліцьким, яка в той час перебувала в м. Ужгород з офіційним візитом.

Команда ГДА УІНП спільно з партнерами переклали виставку англійською, німецькою, французькою, латиською, литовською та естонською мовами.

З грудня 2022 року виставка експонувалася англійською та відповідними місцевими мовами:

– на центральній площі м. Таллінн, в приміщенні Міністерства закордонних справ Естонської Республіки та на базі НАТО в Естонській Республіці;

– в Латвійській Республіці у містах Рига, Даугавпілс, Ульброка, Вальмієра, Прейлі, Валка, Кекава;

– в Литовській Республіці: Музеї окупації та боротьби за свободу Литовської Республіки, м. Вільнюс; Центрі відвідувачів Парламенту (Сейму), Військовій академії генерала Йонаса Жемайтиса, музеї Пасваліса, Вільнюській дорослій гімназії «Варпас», Каунаській середній школі Йонаса та Пертаса Вілейшай, Каунаській середній школі Симонаса Даукантаса, Мажейкяйському музеї;

– у Сполучених Штатах Америки – в Українському американському музеї та архіві м. Детройта.

У відкритті виставки взяли участь надзвичайні та повноважні послы України, представники дипломатичних представництв України за кордоном, дипломати інших держав, акредитовані в країнах Балтії, представники української діаспори та громадськості цих країн. Виставку у м. Рига відвідав Президент Латвійської Республіки Егілс Левітс, для якого директор Архіву Ігор Кулик провів авторську екскурсію.

Також Архів підготував проспект виставки українською, англійською, латвійською та литовською мовами.

Виставку відвідало майже 40 тисяч осіб.

Інформацію про зазначену виставку, перекладену на іноземні мови та розміщену на офіційному сайті ГДА УІНП з проханням здійснити переклад місцевими мовами та відкрити її в столицях відповідних країн згідно з раніше укладеними договорами про співробітництво надіслано керівникам Комісії з відкриття документів і оголошення про належність болгарських громадян до державної безпеки і розвідувальної служби Болгарської народної армії, Інституту дослідження тоталітарних режимів (Чехія), Архіву служби державної безпеки Республіки Чехія та Історичного архіву Угорської державної безпеки.

2. Архів виступив співорганізатором вуличної виставки «1920: на захисті Європи від більшовизму», яка вшановує події 1920 року, коли українська та польська армії спільними зусиллями зупинили наступ російських більшовицьких військ на Європу, та розповідає про українців, завдяки, зокрема, яким вдалося стримати поширення «червоної» революції.

Спільний проєкт Українського інституту національної пам'яті, Державної архівної служби України та Архіву національної пам'яті уперше експонувався на Контрактовій площі в Києві з серпня по жовтень 2020 року.

3. ГДА УІНП спільно з Національним музеєм Революції Гідності виступив співорганізатором виставки на Майдані Незалежності про 10 символів Революції на граніті «30-річчя Революції на граніті», яка 2–18 жовтня 2020 року експонувалася на майдані Незалежності, на тому ж самому місці, де 30 років тому студенти вийшли на протест із вимогами до тоді ще радянської влади.

Експозиція фокусується на символах Революції на граніті, допомагає краще пізнати особливості мирного протесту перед самим відновленням незалежності. Куратори обрали 10 образів: студенти, пов'язка “Я голодую”, намет, транспарант, розкладачка, тепла ковдра, гітара, назва “майдан Незалежності”, гасло “Бульвар Шевченка, а не Леніна”, національний прапор. Також відвідувачі могли ознайомитися з уривками доповідних записок КДБ щодо мітингувальників. Мета виставки – утвердити Революцію на граніті як одну з ключових сторінок у боротьбі українців за державну незалежність та як одну з демократичних революцій новітньої історії.

4. Архів став партнером проєкту «60. Втрачені скарби», який реалізується Українською Анімаційною Асоціацією у рамках програми #UkraineEverywhere Українського інституту, ціллю якого є ознайомлення широкого загалу з історією жінок героїнь-шістдесятниць.

Для реалізації положень раніше укладених ГДА УІНП міжнародних договорів про співробітництво працівники архіву брали участь у підготовці міжнародних виставкових проєктів.

5. Виставка «Українські повстанці і литовські партизани. 1944-1954 рр.» є спільним проєктом зі Спеціальним архівом Литви.

При підготовці матеріалів виставки було поставлено за мету показати боротьбу литовських «лісових братів» та українців – членів УПА та ОУН проти радянської репресивної машини з часу заміни німецької окупації на радянську на територіях Литви та України, оскільки боротьба обох народів за свою державність мала багато спільних рис і одного й того ж ворога – комуністичний тоталітарний режим в уособленні партійних, урядових та силових структур Радянського союзу. Повномасштабна війна в Україні, що відбувається сьогодні, методи, якими послуговуються російські військові та спецслужби в боротьбі з українськими національно свідомими громадянами, залишились незмінними.

Експозиція організована на 10 вуличних стендах шляхом поєднання інформації про історію обох країн в одному тематичному стенді та поєднання текстової та візуальної частин. Тематика стендів охоплює питання символіки повстанських рухів обох країн, їх чисельності та території, де відбувались бойові дії, висвітлюються бойові дії вояків УПА в Україні та «лісових братів» у Литві. Окремі стенди присвячено керівникам руху опору, участі жіноцтва в бойових діях, підпіллі та медичному супроводі, підтримці українських повстанців і литовських партизанів з боку населення; методам боротьби силових структур

повстанцями, кількості втрат (вбиті, арештовані, вислані). Також показано як збережено пам'ять про героїв та знахідки документів повстанців у останні десятиріччя.

Анотації та тексти виставки подано трьома мовами – литовською, українською та англійською.

Виставка експонується з 09 листопада 2023 року у вікнах фасаду колишньої тюрми КГБ (м. Вільнюс) та в електронному форматі на сайтах Спеціального архіву Литви та ГДА УІНП.

6. Фотодокументальна виставка «З 23 серпня 1939 р. по 22 червня 1941 р. Терор і масові репресії в Естонії, Латвії, Литві, Польщі, Україні та Молдові» – ще один проєкт, реалізований ГДА УІНП спільно з Литовським музеєм окупацій та боротьби за свободу Центру досліджень геноциду та опору жителів Литви.

Виставка розкриває однаковий сценарій, за яким комуністичний тоталітарний режим анексував всю територію від Естонії до Молдови. До всіх незалежних країн радянська влада висувала ультиматуми, після чого вводила власні війська на їхню територію, розігрувала фарс виборів до народних парламентів, репресувала місцеві еліти, депортувала населення.

Аналогічний сценарій використала Росія вже в XXI столітті для анексії Криму, окупації частини Донецької та Луганської областей в 2014 році та повномасштабного вторгнення в Україну в 2022 році. Все це результат мислення, сформованого пактом Молотова-Ріббентропа. У 1991 році імперія під назвою СРСР розпалася, але її залишки, які називають себе російською федерацією, продовжують поширювати зло і намагаються повернути втрачені території.

Експозиція виставки складається з 5 тематичних стендів: гарнізон Червоної Армії на території Західної України; анексія території; репресії проти жителів та політичної еліти; депортації населення до Сибіру та інших районів СРСР; відступ Червоної Армії з окупованої території, масове вбивство мирного населення та політичних в'язнів.

Виставка експонується з 23 серпня 2023 року у Вільнюсі на відкритому просторі біля Музею окупацій та боротьби за свободу Центру досліджень геноциду та опору жителів Литви, а також в електронному форматі на сайті ГДА УІНП.

7. Виставка «Крила свободи» є спільним проектом з Литовським музеєм окупацій та боротьби за свободу Центру досліджень геноциду та опору жителів Литви.

Головне завдання виставки – показати суспільні та політичні взаємини українського і литовського народів в історичній ретроспективі та сьогодні, спільність їх моральних і культурних цінностей, а також єдину позицію і підтримку один одного у боротьбі з комуністичним тоталітарним режимом та сучасним імперським російським режимом за рівні права і свободи.

Формат експонування – вуличні стенди, що поєднують ілюстративну та текстову інформацію про Україну та Литву.

Разом з ГДА УІНП у підготовці матеріалів виставки взяли участь Львівський історичний музей та Національний музей історії України у Другій світовій війні.

Працівниками ГДА УІНП підготовлено та передано литовській стороні 238 проанотованих ілюстрацій та 17 супровідних текстів до стендів. Також здійснено упорядкування всього матеріалу, наданого на виставку українськими установами та наукове редагування текстів.

Виставка має бути відкрита у 2024 році.

8. В рамках спільного міжнародного виставкового проекту установ – учасниць Європейської мережі офіційних органів, які відповідають за файли таємної поліції, про стеження/контроль за музикантами рок/панк/нової хвилі в комуністичних диктатурах у Східній Європі ГДА УІНП надав документи про історію переслідування українських музикантів комуністичним тоталітарним режимом.

9. В межах міжнародного виставкового проекту «Що я втратив через... (репресії тоталітарного режиму)» в рамках діяльності групи «Освіта та музеї» Платформи європейської пам'яті та сумління ГДА УІНП опрацював та відібрав низку тематичних матеріалів.

10. Розпочато роботу з підготовки нової виставки про окупацію території України у 1939-1941 роках та у 2014-2024 роках з робочою назвою «Звільнення? Окупація!». Підготовлено відповідні ілюстрації та текст.

3) ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УЧАСТЬ В КОНФЕРЕНЦІЯХ, ІНШИХ НАУКОВИХ ЗАХОДАХ

ГДА УІНП виступив співорганізатором міжнародної конференції «Архіви комуністичних спецслужб: формування, використання, інтерпретації», яка відбулася 12 листопада 2019 року на історичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У фокусі конференції перебував комплекс наукових та морально-етичних проблем, пов'язаних із осмисленням, використанням та інтерпретацією інформації, яка наразі знаходиться у архівах колишніх комуністичних спецслужб, у історичному, демографічному, соціальному, політичному, культурному й психологічному вимірах історії України та деяких республік колишнього Радянського Союзу. У роботі конференції взяли участь понад 50 учасників, троє з яких зарубіжні експерти: Нікіта Петров (заступник голови Ради науково-інформаційного і просвітницького центру товариства «Меморіал» (м. Москва, Російська Федерація)), Ігор Кашу (доктор історичних наук, директор Центру досліджень тоталітаризму факультету історії та філософії Молдавського державного університету (м. Кишинів, Республіка Молдова)), Іраклій Хвадагані (голова правління дослідницької лабораторії «SovLab» (м. Тбілісі, Республіка Грузія)). Директор Архіву Ігор Кулик розповів про процес становлення ГДА УІНП та поділився баченням щодо планування майбутнього приміщення Архіву.

Працівники ГДА УІНП взяли участь у таких наукових заходах:

– конференція «Архівні документи про Голодомор: питання зберігання, доступу, оприлюднення та інтерпретацій» (організатор Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства, 22 листопада 2023 р., м. Київ), на якій виступили з доповіддю «Голодомор у цифрі: можливості українських архівів»;

– конференція «90-ті роковини. Історія геноциду» (організатори: Всеукраїнська правозахисна організація «Меморіал» імені Василя Стуса, Національний музей Голодомору-геноциду та ін., 23 листопада 2023 р., м. Київ);

– презентації наукового видання «Механізми творення Голодомору: хлібозаготівельні кампанії 1931–1933 рр. на Дніпропетровщині: збірник документів та матеріалів» (організатор – Національний музей Голодомору–геноциду).

– дев’ята науково-практична конференція «Феномен тоталітаризму, його прояви та шляхи подолання, що відбулася в режимі онлайн 21–23 квітня 2021 р. в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова;

– навчальний регіональний семінар для керівників гуртків історико-красознавчого напрямку Черкаської, Кіровоградської та Київської областей «Історія України ХХ століття: виховний потенціал історичної правди», на якому висвітлив особливості пошуку історичної інформації в архівах України та світу;

– наукова конференція «Биківня – від території смерті до місця пам’яті» (23 вересня 2021 р.), організованої Національним історико-меморіальним заповідником «Биківнянські могили» та онлайн-семінарі «Освітні проекти Інституту досліджень тоталітарних режимів (Чехія)»;

– Всеукраїнська науково-практична конференція «ХІ політологічні читання імені професора Богдана Яроша»;

– науковий форум «Революція гідності: на шляху до історії»;

– науково-практична конференція «Українська історична та культурна спадщина під час військової агресії РФ: досвід, виклики, загрози».

4) ОФІЦІЙНІ ОНЛАЙН-РЕСУРСИ ГДА УІНП

ГДА УІНП перший серед галузевих архівів створив в грудні 2019 року сторінку в соціальній мережі Facebook – <https://www.facebook.com/hdauinp/>, у травні 2020 року відкрив власний веб-сайт – <https://hdauinp.org.ua/> (українська та англійська версії) та запустив Youtube-канал – <https://www.youtube.com/@HDAUINP>.

Додатково ГДА УІНП перший серед усіх українських архівів в грудні 2020 року створив сторінку в соціальній мережі Instagram – <https://www.instagram.com/hdauinp/>.

Офіційний сайт та офіційні сторінки в соціальних мережах («Фейсбук», «Ютуб», «Інстаграм») слугують інструментом для комунікації та донесення до користувачів інформації про діяльність та проекти ГДА УІНП, а також для популяризації важливих подій і постатей української історії, розвінчування міфів радянської та російської пропаганди. Тут публікуються цікаві фотографії та історії з відкритих архівів репресивних органів СРСР за 1917-1991 роки,

розповіді про людей, яким Архів національної пам'яті допоміг знайти правду про репресованих родичів в архівах. Команда Архіву у доступній формі розповідає не лише про невідомі сторінки з української історії періоду СРСР, але і показує залаштунок своєї роботи, знайомить із працівниками та робочим процесом.

На сторінках соціальних мереж команда ГДА УІНП, крім традиційних постів, проводить прямі ефіри, лекції з істориками, архівістами та журналістами.

Протягом 2020-2024 років в різних розділах веб-сайту опубліковано 438 матеріалів, з яких 239 новин. Загалом сайт відвідали понад 100 000 відвідувачів, з них перших візитів (нових унікальних відвідувачів) – майже 75 000, які переглянули понад 810 000 сторінок. Найбільший інтерес викликала інформація про Сервіс з пошуку інформації про репресованих – понад 31 000 переглядів. Сторінки вебсайту ГДА УІНП, крім представників України, найбільше відвідували представники таких держав як США, Нідерланди, росія, Федеративна Республіка Німеччина, Республіка Польща, Естонська Республіка, Латвійська Республіка.

За 2019-2024 роки у мережі Фейсбук опубліковано 437 постів, кількість підписників складає понад 12 000. Дописом з найбільшим охопленням стала інформація про відкриття в ГДА УІНП Сервісу з пошуку інформації про репресованих. Сторінки соціальної мережі, крім представників України, найбільше відвідували представники таких держав як Республіка Польща, Федеративна Республіка Німеччина, США, Канада, Італія, Велика Британія, Чехія, Франція.

На Інстаграм розміщено майже 200 публікацій. Кількість підписників склала майже 3 000 людей.

На Ютуб-канал ГДА УІНП підписалося майже 300 користувачів, на каналі розміщено 63 відеоролики.

5) ГДА УІНП У МЕДІА

Одним і напрямків популяризації діяльності ГДА УІНП є взаємодія з медіа. Команда ГДА УІНП протягом 2019-2024 років періодично розповідала про стан та перспективи розвитку Архіву на різноманітних публічних майданчиках та неодноразово давала інтерв'ю українським та закордонним медіа.

На офіційному сайті ГДА УІНП у розділі «Архів у медіа» розміщено 144 теле- та радіопередачі.

Команда ГДА УІНП протягом 2019-2024 років розмістила понад 25 власних публікацій на «Історичній правді», «Цензор. Нет», Радіо «Свобода» щодо доступу до документів репресивних органів, пошуку інформації про репресованих родичів тощо.

За 2019-2024 роки у вітчизняних та закордонних електронних та друкованих медіа було понад 1000 згадок про ГДА УІНП.

ГДА УІНП підготував два спеціальні проекти з медіа:

– з медіахолдингом «NV» до Дня пам'яті жертв політичних репресій підготовлено чотири історії про репресованих родичів співробітників видання – «Розстріляне покоління. Історії жертв політичних репресій сталінського режиму»,

– з виданням «Тексти» презентовано інфографіки щодо (не)відомої інформації про жертв комуністичного тоталітарного режиму – «Білі плями пам'яті. Як українці шукають правду про репресованих родичів».

Команда ГДА УІНП брала участь в понад десяти ефірах телемарафону «Єдині новини» (телеканали 1+1, Рада, ICTV тощо).

Надано коментарі до більше ніж десяти документальних фільмів на історичну тематику.

У своїх виступах, коментарях працівники ГДА УІНП порівнювали методи пропаганди тоталітарних режимів – комунізму, нацизму та рашизму, озвучували бачення шляхів денацифікації Німеччини після завершення Другої світової війни, розповідали про зачистку в СРСР інвалідів-ветеранів після Другої світової війни, акцентували увагу щодо прагнення українців краще пізнати свою історію, говорили про діяльність ГДА УІНП в наданні консультацій родичам репресованих, проводили паралелі між комуністичним тоталітарним режимом та війною росії в Україні, інформували про відкриті таємниці архівів КГБ в Україні.

Директор ГДА УІНП

Ігор КУЛИК